

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2023-01-20
Stockholm

Mål nr
P 7966-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-06-14 i mål nr P 1560-22,
se bilaga A

PARTER

Klagande J.G.

Motparter

1. Byggnadsnämnden i Hudiksvalls kommun

2. C.B.

3. C.J.

SAKEN

Tillsyn på fastigheten A i Hudiksvalls kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.

2. Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1872466

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J.G. har, som det får förstås, yrkat att Mark- och miljööverdomstolen med ändring av mark- och miljödomstolens dom ska återförvisa målet till Byggnadsnämnden i Hudiksvalls kommun för fortsatt behandling.

Nämnden samt **C.B.** och **C.J.** har bestritt ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Nämnden har anfört i huvudsak följande till stöd för sin inställning. Byggnadens långsida har blivit ca 3,5 meter kortare samtidigt som kortsidan blivit något djupare, från 7 meter till 7,5 meter. Altanen har också blivit något större i sydöstlig riktning. Föreslagen utbyggnad/alkov med fönster på den östra fasaden har inte utförts utan ersatts av två fönster. På den västra fasaden har det utbyggda entrépartiet ändrats. Tidigare altan under tak har ändrats från att helt utgöra öppenarea till att delvis bli byggnadsarea och delvis öppenarea. Nyttillkommen byggnadsarea vid entrén utgör ca 4 kvadratmeter. Dörren har också placerats på sidan av den nya utbyggnaden istället för som tidigare ut mot långsidan. Sadeltaket över denna del har också blivit lägre och smalare, från 9 meter till 5,5 meter. I fråga om fönster har två fönster i den västra fasaden och fyra fönster i den östra fasaden utgått. Ett fönster och en dörr har också tillkommit i källarplan på den östra fasaden. I den södra fasaden har ett fönster tillkommit och fönstrens utformning har ändrats något. Byggnadens placering avviker marginellt från beviljat bygglov genom att byggnaden uppförts ca 11 cm längre söderut och 9 cm längre västerut. Invändigt har rumsindelningen ändrats något och dörröppningar ändrat placering.

Eftersom byggnaden sammantaget blivit mindre med färre fönsterpartier samt att byggnaden i väster har fått ett nättare formspråk har nämnden bedömt att förändringarna inte kan innebära någon betydande olägenhet för omgivningen och att de jämfört med det beviljade bygglovet är att anse som försumbara varför slutbesked har meddelats. Byggnadens förändrade placering är en marginell avvikelse och det ska inte anses som att en annan byggnad uppförts. Merparten av förändringarna avseende byggnaden var kända för nämnden redan när startbesked beviljades.

Det saknas förutsättningar att upphäva bygglovets. Fastighetsägaren har inte lämnat några oriktiga uppgifter till grund för bygglovets och ett slutbesked har meddelats avseende den slutliga utformningen. Ett slutbesked är ett gynnande förvaltningsbeslut i förhållande till bygglovssökanden.

C.B. och **C.J.** har hänvisat till de bedömningar som länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen har gjort i målet samt till en stor mängd skrivelser som ingetts till olika myndigheter avseende förevarande byggprocess.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner skäl att ge prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Nämnden beslutade den 31 januari 2017 att bevilja bygglov för nybyggnad av fritidshus på fastigheten A. Bygglovssökanden inkom därefter den 21 augusti 2017 med reviderade ritningar, bl.a. ändrades husets längd och bredd samt fasadernas utformning. Nämnden bedömde att revideringarna inte avvek avsevärt från ursprungligt bygglov och meddelade den 1 september 2017 startbesked. Den 3 maj 2019 inkom bygglovssökanden återigen med reviderade ritningar. Jämfört med startbeskedet ändrades marknivåer och huset fick ett mer suterrängliknande utseende, byggnadsarean minskade med 16,5 kvadratmeter och entrén ändrades. Slutsamråd i ärendet hölls den 7 maj 2019 och slutbesked meddelades den 21 augusti 2019.

Mark- och miljööverdomstolen har att pröva om nämnden haft fog för sitt beslut att avsluta tillsynsärendet utan åtgärd. Domstolen konstaterar inledningsvis att det är ostridigt att byggnaden i flera avseenden har kommit att kraftigt avvika från beviljat bygglov. Plan- och bygglagen innehåller inte någon möjlighet att bevilja ändring i tidigare meddelat bygglovsbeslut, men vissa mindre justeringar kan godtas. Mark- och miljööverdomstolen anser att de ändringar som nu är aktuella är för omfattande för att kunna rymmas inom tidigare beviljat bygglov. Vad som sagts gäller både de ändringar som gjorts mellan bygglov och startbesked samt mellan startbesked och slutbesked.

(jfr. t.ex. MÖD:s domar den 11 februari 2015 i mål nr P 10418-14 och den 26 mars 2018 i mål nr P 6928-17 samt rättsfallet MÖD 2020:51).

Nämndens beslut om godkännande av de reviderade ritningarna inom ramen för startbeskedet respektive slutbeskedet går således utöver vad som kan hanteras i samband med sådana besked. Något överklagande av besluten har emellertid inte skett. Med hänsyn till att det således finns gällande startbesked respektive slutbesked för byggnaden får nämndens beslut att avsluta tillsynsärendet anses riktigt. Mot bakgrund av det anförda ska J.G.s överklagande avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsrådet Johan Svensson (deltar inte i frågan om prövningstillstånd), tekniska rådet Ewa Andrén Holst och tf. hovrättsassessorn Henriette Fornas Minerskjöld, referent.

Föredragande har varit Anna Nordenskjöld.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-06-14
meddelad i
Östersund

Mål nr P 1560-22

PARTER

Klagande J.G.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Gävleborgs läns beslut den 2 maj 2022 i ärende nr 1412-2021,
se **bilaga 1**

SAKEN

Överklagande av kommuns beslut om att avsluta ärende utan ingripande
eller påföljd, A, Hudiksvalls kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar yrkandena om att domstolen ska ålägga en av fastighetsägarna till A att flytta byggnaden på den fastig-heten till sin ursprungliga plats, minska byggnaden till sin ursprungliga storlek och sitt ursprungliga utseende samt ersätta J.G. för vandalism och förstörelse.

 2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.
-

BAKGRUND

J.G. (klaganden) anmälde i april 2019 att en byggnad på A inte stämmer överens med beviljat bygglov (dnr. BYGG.2016.87). Slutsamråd för byggnaden skedde i maj 2019 och byggnadsnämnden i Hudiksvalls kommun (nedan nämnden) gav slutbesked i samband med detta. I samband med slutsamrådet konstaterades att vissa justeringar gjorts under ärendets gång men att de inte var av sådan art att de krävde ny lovprövning. Därefter lät nämnden genomföra en extra kontroll i september 2019 med anledning av J.G.s anmälan. Nämnden fann att det inte fanns skäl att ingripa och beslutade den 15 september 2020 att avsluta ärendet utan åtgärd. I beslutet konstaterar nämnden att byggnaden avviker från lämnat bygglov på följande sätt. Byggnadens längd har kortats med 3,5 meter, entrén har flyttats, skärmtaket har inte byggts och byggnaden har placerats 9 cm närmare tomtgränsen mot klagandens tomt. Nämnden bedömde att avvikelserna är av en ringa omfattning och att de därmed ryms inom det beviljade bygglovet. Nämnden bedömde även att avvikelserna inte gör att byggnaden påverkar allmänna eller enskildas intressen på ett sådant sätt att det finns grund för att ingripa enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

J.G. överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Gävleborgs län (nedan länsstyrelsen) som den 2 maj 2022 avslog överklagandet. Beslutet i dess helhet redovisas i **bilaga 1**.

J.G. har nu överklagat beslutet till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

J.G. har, såsom det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut ska upphäva nämndens beslut och återförvisa målet dit för fortsatt handläggning. Hon har också yrkat att domstolen ska ålägga en av fastighetsägarna till A (nedan grannen) att flytta sommarstugan till sin ursprungliga plats, minska stugan till sin ursprungliga storlek och sitt ursprungliga utseende samt att grannen ska ersätta dem för vandalism och förstörelse. Till stöd för talan anför J.G. i huvudsak följande.

Det finns flera sakfel i länsstyrelsens beslut. Bland annat påstås det att det tidigare funnits en byggnad som skymt deras jordbruksmark och deras pir. Det stämmer inte. Just nu står det en väldigt stor stuga och skymmer deras uppsikt och utsikt. Denna stuga är sex gånger större än den tidigare, har flyttats närmare dem och är dessutom flera meter högre. Eftersom stugan dessutom är två våningar hög på nedsidan är den för närvarande mycket inkräktande i närhet och i höjd när de vistas på sin egen mark och pir. Dessutom har grannen låtit uppföra två altaner som båda är väsentligt över marknivå (minst 1,5 meter i golvnivå ovanför marken). För närvarande är taket på stugan blankt klarrött i stället för mattsvart, vilket även det mycket väsentligt stör det visuella intrycket och gör att stugan syns mycket väl, inte bara inifrån deras bostad utan även på långt håll. Grannen har även låtit uppföra ett avlopp utan att få lov om det av dem. Avvikelserna är verkligen inte ringa och det var inget som blockerade deras uppsikt över den egna jordbruksmarken och piren tidigare.

J.G. har även framfört en rad synpunkter rörande grannens beteende som inte hänför sig till tillsynen avseende aktuellt bygglovsärende.

Till överklagandet har J.G. bifogat e-postkonversation med länsstyrelsen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Prövningsramen

Mark- och miljödomstolen prövar endast de frågor som nämnden tagit ställning till i sitt beslut den 15 september 2020. I beslutet har nämnden bedömt om byggnaden avviker från redan beviljat bygglov på ett sådant sätt att det motiverar ett ingripande. I den bedömningen har nämnden tagit ställning till avvikelser i fråga om byggnadens längd (3,5 meter kortare), entréns placering, frånvaron av skärmtak och byggnadens placering (9 cm närmare klaganden).

Eftersom mark- och miljödomstolen inte kan pröva andra frågor än de som nämnden och länsstyrelsen prövat, så kan domstolen inte heller pröva J.G.s yrkanden om att grannen ska flytta byggnaden till sin ursprungliga plats, minska byggnaden till sin ursprungliga storlek eller förändra dess utseende. Domstolen kan inte heller pröva yrkandet om att grannen ska ersätta J.G. för vandalism och förstörelse. Dessa yrkanden ska därför avvisas.

Mark -och miljödomstolens bedömning i sak

Mark- och miljödomstolen har gått igenom handlingarna i målet och övervägt det som J.G. har fört fram. Såsom underinstanserna redogjort för har fastighetsägarna till A beviljats bygglov för att uppföra en ny byggnad på sin fastighet. Domstolen har inte att överpröva det redan beviljade bygglovet, utan frågan i det här målet är om den uppförda byggnaden avviker från det beviljade bygglovet. Såsom länsstyrelsen påpekat behöver kommunen inte ingripa om det handlar om mindre avvikelser som endast har en liten påverkan på allmänna eller enskilda intressen. I målet har inte kommit fram annat än att den uppförda byggnaden endast avviker från meddelat bygglov på det sätt som tidigare redogjorts för. Att byggnaden avviker från hur den tidigare byggnaden (stugan) var utformad saknar betydelse. Mot denna bakgrund, och på de skäl länsstyrelsen i övrigt anfört, instämmer mark- och miljödomstolen i den bedömning som länsstyrelsen har gjort. Domstolen finner alltså att nämnden haft fog för sin bedömning att avvikelserna inte är sådana att de motiverar ett ingripande enligt 11 kap. 5 § PBL. Vad J.G. anfört föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 5 juli 2022. Prövningstillstånd krävs.

Åsa Ärlebrant

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Åsa Ärlebrant, ordförande, och tekniska rådet Nils Persson. Föredragande har varit beredningsjuristen Tove Larsson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.